

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Poziv!

Po sklepu notranjskih rodoljubov, ki so se udeležili volilnega shoda v Postojni dne 20. t. m., je bila prva točka posvetovanje, kako naj sprejmejo Notranjci Nj. Veličanstvo v Logatci o priliki potovanja v Idrijo in kako naj se uredi velika ljudska veselica, prepuščena Logatčanom, osobito pa Dol. in Gor. Logaškima županoma g. Muleju in g. Milavcu. — Na njihov poziv osnoval se je pri seji dne 24. t. m. odbor, obstoječ iz 16 udov, in sicer je bil voljen predsednikom g. Mulej, podpredsednikoma gg. Milavec in Gruntar, odbornikom za cerkvene zadeve g. župnik Markič, tajnikoma gg. Lavrenčič in Sicherl, blagajnikoma gg. dr. Sterger in B. Kobal, pevovodjem g. Ribnikar, aranžerjem dekoracij g. Arko in odbornikom sploh gg. Candusso, Jeglič, Petrič, Puppis, Jos. Rihar in Tollazzi.

Ta odbor imel je prvo svojo sejo 28. t. m., katere se je udeležil tudi g. c. kr. okrajni glavar Mahkot. Ukrenil je odbor mej drugim, da povabi tem potom vsa županstva, društva, razna zastopništva, rodbine in posamne osebe v Notranjske, da se poklonijo v imenu slednje Nj. Veličanstvu o Njega prihodu v Logatec-Idrijo, ter da se udeležé velikanske ljudske slavnosti, katero priredi slavnostni odbor v imenu Notranjcev o priliki prihoda Nj. Veličanstva v Notranjsko.

Spored:

1. 1. Dne 14. julija: razsvitljava in sprevoz z bakljami iz Dol. Logatca do c. kr. okrajnega glavarstva v Gorenji Logatec, katerega spremlja vojaška godba.

2. Dne 15. julija: Budnica.

3. Slovesni poklon dostojanstvenikov, županov, društev itd. Nj. Veličanstvu na kolodvoru Logaškem ob 7. uri zjutraj.

4. Slovesna sv. maša pri Sv. Nikolaji v Dol. Logatci z asistenco — mešani pevski zbor z orgljami in vojaškim orkestrom.

5. Skupni obed, pri katerem svira vojaška godba.

6. Poklon Nj. Veličanstvu o Njega odhodu iz Logatca ob 3. uri popoldne.

II. Ljudska veselica, — vrši se pod milim nebom.

1. Pozdrav.

2. Slavnostni govor.

3. Petje in godba.

4. Ples in prosta zabava.

5. Zvečer umetniški ognji, kresi itd.

Posamne točke petja, godbe in plesa določijo se pozneje.

V Logatci, dne 29. marca 1883

Slavnostni odbor.

Politično društvo „Edinost“ za vse Primorsko.

Poziv na tabor.

V nedeljo dne 3. junija 1883

bode

T A B O R

na polji v Brezovici, poleg Materije.

Začetek tabora točno ob 3. uri popoldne.

DNEVNI RED:

1. Kako bi se povzdignilo narodno šolstvo in kako bi se prišlo v okom nemarnemu pohajanju šol — govori g. A. Medvešek.
2. Kako naj se uredijo slovenske, oziroma hrvatske občine v Istri — govori g. G. Kastelec.
3. Kako dela poreški kreditni zavod in potreba posebne posojilnice za podgradski okraj — govori g. St. Jenko.
4. Kako bi se povzdignilo zanemarjeno kmetijstvo v Istri — govori gg. Rihard Dolenc in J. Kristan.
5. Je-li potrebno, da se župani in drugi odlični možje raznih občin zbirajo v županske shode — govori g. St. Jenko.

še bolj utrjen, ko je izlekel težko mošnjo in jo podal z nekaterimi besedami nevesti.

„Oči njegove spremljevalke so kar zabliskale, ko je poklonil nevesti to darilo. Hitro se je zasukala in pošepetala svojemu spremljevalcu nekaj besed, na kar je ta z mračnim čelom in bliskajočimi očmi ustal. Ona se je pa od žalosti zgrudila, ko je kmalu potem ustala in iz šotorovega uroda dolgo v jedno mer gledala na morje; videl sem, da je brisala solze, ki so jih prouzročile besede njenega spremljevalca.“

„To trenutje prišel je doli po kamnitezi stezi raztrgan grbast berač. Šel je od jednega gosta do drugzega, pomolil plehasto pušico in dobil od vsacega na čast novoporočenih majhen dar. Zapazil sem dve stvari: prvič, da je vedno po strani ogledoval na zadnje prišlo dvojico, in drugič, da teh dveh kakor tudi ženina in neveste ni poprosil miloščine, nasproti: splazil se je v najtemnejši kot, kjer se je ustavil komaj deset korakov od mene.“

„Pojedina se je nadaljevala, prinašali in odnašali so skledo za skledo in vinski vrči vrstili so se hitro okrog, hrup in vrisk bil je vedno glasnejši in glasnejši, in ob jednem svetil je bistro polni me-

6. Kam se uporablja denar od kaznij zaradi prestopkov gozdnih postav kaznovanih kmetov? — govori čest. g. Kociper.

7. Ali in kje se ima napraviti veliki tabor v sredini Istre — govori gg. Mandić in V. Dolenc.

8. Drugi nasveti udov društva.

Podpisani odbor vabi prav nujno vsa slovenska in hrvatska društva in sploh vse rodoljube, da se v obilnem številu udeležé tega jako važnega tabora ter s tem pokažejo, kako jim je na srečo narodno probujenje Istre in to dežele duševni in gnotni napredek.

„Živila srečna, napredujoča Istra!“ naj bode gaslo tega četrtga tabora v Istri, kateri skoraj gotovo še letos porodi še drugi važnejši tabor v sredini Istre mej brati Hrvati. — Rodoljubje hrvatski in slovenski! mej nami ni razlike v mišljenji in cilji, vsi skupaj delajmo na korist in povzdigo jednega naroda in za srečo in boljšo bodočnost mile nam Avstrije! — Na taboru v Brezovici se vidimo, tam si bomo zvestih src segali v bratske roke!

Trst, 24. maja 1883.

ODBOR.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 30. maja.

Deželni zbor **štajerski** volil je v zadnji seji razne odseke. V šolski, finančni in peticijski odsek voljena sta le po jeden klerikalec in jeden Slovenec; v gospodarski in občinski odsek pa noben Slovenec in tudi le po jeden klerikalec. Volitvi grofa Herbersteina in dr. Kotzbecka sta se verificirali.

Česki deželni zbor bode zboroval kakih šest tednov. Močno se domneva, da se bode zbor zavoljo žetve takoj po izvolitvi deželnega odbora preložil; mej tem naj bi pa odbor izdelal nekatere predloge, ki bi se potem v jeseni obravnavale pred sestankom državnega zbora. — Trdi se, da je grof Taaffe fevdalnemu voljnemu odboru obljubil prevzeti mandat za deželni zbor, ter se tudi udeleževati njegovih zborovanj.

Deželni odbor **Moravske** stopil je s svojim ukrepom v nasprotje z vlado. Pred nekim časom imenoval je bil namreč kot zastopnike ljudstva v okrajnih šolskih svetih same može, ki ne umejo česki ali pa so najzagrizenejši nasprotniki Čehov. Proti temu činu nastalo je po vsej deželi odločno

sec čez temne skale, kakor bi hotel spoznati veselje, ki vlada mej revnimi zemljani.

„Na Neapolitanskem mora se vsaka veselica končati s plesom. Tarantela je za te otroke prirode ravno tako potrebna kakor makaroni in peneče vino. Na ženinoovo povelje pomaknili so mize in stole v stran in jeden trenotek pozneje oglasili so se oni menjajoči, omamljivi glasovi, katere vsi poznamo, kateri pripravijo najmrzljivejšega severnjaka, da vriska od veselja.“

„Prva dvojica, ki je začela plesati, bila sta ženin in nevesta, ž njima vkupe figurirala je ona bogata dvojica, katero je pripeljal poslednji čoln. Nikdar še nesem videl plesati tarantele tako mило in tako živo, in ob jednem tako različno. Mlada zaročenca sta se popolnem udala prijetnej plesnej omami. Plesala sta kakor dva frfrazjoča metulja, ali dve žvrgoleči lastovki, ki zidati pod streho svoje gnezdo.“

„Čisto drugače druga dvojica. Ona plesala je bolje, lahneje in mnogo živahnejše nego vesela majhna nevesta, ali v tem, kako je stopala pred svojega plesalca, bilo je nekaj zmernega, hladnega, da ne rečem porogljivega, kar je učinilo, da je na

LISTEK.

Pillone.

(Danski spisal Viljem Bergsøe, poslovenil I. P.)

(Dalje.)

„Vender bilo je v njenej lepoti in obnašanji nekaj zoprnega, če tudi je slepilo oko na prvi utis.“

„Ne le, da se je zavedala svoje lepote, temveč prezirala je vsa častenja in laskanja, s katerimi so jo obsipali, kar se je slabo ujemalo s prijaznostjo, s katero so jo vsprijeli ti revni ljudje. Okrog njenih ust videle so se neke ravnodušne poteze, in če so jo užalile opombe njenega spremljevalca, naredila je mrzel obraz, ki je spominal na sneženi lesk po apeninskih vrhovih.“

„Pisana družba usela se je zopet k dolgej mizi, in sicer tako, da je bogati tujec sedel na desni strani mize zraven svoje spremljevalke. Jaz sem mislil, da je to kak bogat vinšček, kateremu je šinila v glavo čudna misel, da se je podal na ženitnino jednega svojih podanikov; v tej misli bil sem

nasprotje in nezadovoljnost, ki se je posebno izražala v deputacijah, protestih in prošnjah do namestnika, da imenovanih prisednikov ne bi potrdil. Namestništvo je na to stvar na tanko preiskavalo ter slednjič predlagalo 12 izprememb najbujšega značaja, kar je jedva deseti del vseh imenovanih zastopnikov ljudstva. S tem pa deželni odbor ni zadovoljen; v soboto obravnavali so se ti nasveti namestništva. Pri dotični seji je baje poročevallec dr. Frendl popel se do izreka, da tudi v čisto českih okrajih ne treba, da bi prisedni ki šolskega sveta morali znati česki, ker da je interni jezik te oblasti itak nemški ter da voli deželni odbor svoje zaupne može, ne ljudstvene. Vlada da nema pravice se v to zadevo umešavati. Na to se je sklenilo odbiti predlog namestništva in mu ta ukrep priobčiti v energičnej izjavi. Vsa prizadevanja jedinega českega odbornika dr. Šroma za spravljivo dognanje te stvari so se razbila ob fanatične trmi „zati-ranih“ Nemcev.

V ponedeljek imela je regnikolarne deputacija, ki ima določiti državno-pravno stališče mesta Reke, svojo drugo sejo, v kateri so predložili hrvaško-slavonski kakor tudi reški zastopniki svoje pismeno formulovane nazore o elaboratu regnikolarne deputacije z l. 1869. Spis Rečanov izročil se je hrvaškimi poverjenikom in narobe, tako da bode mogel vsak teh odsekov v prihodnji vkupnej seji deputacije pismeno predložiti svoje opazke k ulogi drugega odseka; ogrski komisijon pa bode, uvaževaje obe oddani ulogi, pri prihodnji seji deputacije tudi s svoje strani predložil svojo pismeno presojo. — Po tej vkupnej seji regnikolarne deputacije imel je ogrski odsek za-se sejo, v kateri je po daljši razpravi konečno določil svoje nazore, katere bode imel poslanec Falk formulirati. — Prihodnja vkupna seja deputacije je danes.

Vnanje države.

Iz **Belgrada**: Minister za javne zgradbe ustanovil je poseben odsek, kateri bode imel nadzorovati zidanje kolodvora v Belemgradu, ki se bode zidal ob državnih stroških; odsek bode že v kratkem dobil priliko lotiti se svojega posla. — Vzlic temu, da je zadnje čase snežilo v mnogih okrajih kneževine, so poročila o stanju poljskih sadežev zelo povoljna.

V ponedeljek dopoldne vzprejemal je novokronani car **ruski** in njega obitelj v prestolnej dvorani Kremlja čestitke. Car je imel na sebi maršalsko uniformo, velike kneginje in dvorske dame bile so v narodnej noši. Najprej čestitale se deputacije gubernijskih mest, nudeč v znamenje poklonstva kruh in sol. Posebno prijazno vzprejel je car avstrijsko-ogrsko deputacijo plemstva. Po deputacijah prišli so na vrsto plemiški maršali, duhovščina in diplomatični corps, kar je trajalo do 3. popoldne. — Zvečer je bil sijajni dvorski ples, katerega so se udeležile vse korunacijske deputacije, kneževski gostje, zastopniki tujih vlastij ter ruski državni in dvorni dostojanstveniki. Ples je pričela carica z nemškim poslanikom grofom Schweinitz-om; potem sta plesala carica in car še s francoskim in danskim poslanikom ter njunima soprogoma. Velikansk je bil razgled iz balkonov na čarobno razsvetljeno mesto.

Prezident **francoske** republike dejal je ob priliki, ko mu je avstrijski poslanik grof Hoyos izročil svoja poverilna pisma ter zagotovil ga prijaznosti svoje vlade, da bode grof Hoyos v izpolnovanju

mah odskočil on izmej plesalcev, in zraven stoječemu potegnil gitaro iz rok. Bila sta zaročenca, pred katera bi bilo trebalo stopiti; zdaj moral bi na vrsto nov par, a ko se je to godilo, videl sem mlado dekle približati se grbastemu beraču in pokloniti mu dar, za kar se je ta zahvalil s tem, da se je priklonil skoro do tal.

„Mladi mož tega ni videl. Ubiral je gitaro, potem je stopil v prvo vrsto godcev ter začel tako mило svirati in peti, da so vsi drugi instrumenti umolkli drug za drugim. Pel je o sreči prave ljubezni in slavil, kako ona čisla le plemenito srce in se ne meni za bisere in drago kamenje; primerjal je v ljubezni živeče s tonovščicami, ki vedno le v parih letajo nad Sredozemskim morjem, in ko je nameknil na mlado veselo nevesto, imenoval jo je kraljico morskih ptic in povzdigoval lepoto in milobo njene letanja. Svirajoč in pojoč bližal se je vedno bolj svoje spremljevalki, ki se je blela in obupana opirala na kamnato steno. Kar plane k njej in hitro kakor blisk sname jej koralde z vratu in jih hitro ovije krog vratu nevesti, katera se zarudeč zmuza izmej plesalcev.“

(Dalje prih.)

svoje naloge našel vedno lojalno sotrudnost ter odkritosrčna prizadevanja pokazati iskreno zaupanje. — O bivanji nemškega feldmaršala grofa Moltke-ja na zahodnji meji Francoske in ob genueškem zalivu poroča francoski general Wimpffen, da je Moltke zato prišel v San Remo, da se sam prepriča o nevarniših naskočnih krajih. On da sicer potuje sam, da pa hodijo pred njim njegovi ljudje, ki prepotujejo francosko zemljo od Marseille a do Lyona in imajo nalogo proučiti, kako bi se storili neuspešni mesti Toulon in Lyon, ko bi vojska marširala v Marseille. Z odjemom Marseillea bi se Francija ločila od Sredozemskega morja; pri tem pa da bi moralo pomagati italijansko-avstrijsko brodogojstvo. — „République Française“ konstatuje z veliko zadovoljnostjo prijazne odnose mej Francijo in Rusijo.

Dopisi.

S Krasa 25. maj. [Izv. dop.] V 115. št. Vašega cenjenega lista piše dopisnik iz Sežane, da se do sedaj oficijalno še nikakoršen kandidat za deželni zbor ne pojavlja. Res, da v časopisih izrečeno še nikjer ni bilo, kdo bo kandidiral; pač se je pa izrazilo več veljavnih mož pri raznih prilikah, koga da mislijo mesto starega g. Mohorčiča, katerega se s tem bremenom ne more več obkladati, voliti v deželni zbor. (G. dr. Abram, katerega Kraševci poznajo kot poštenjaka, se ve, ostane poslanec.) O tem novem kandidatu govori dopisnik iz Komna v zadnji Soči in tudi iz uvodnega članka je razvidno, da kandidat kraških kmetičkih občin je duhoven. Ta mož je g. Sila, župnik na Repentaboru, mož značajan, učen, nesebičen, ker domačin poznajoč bede in težave Kraševcev, ne čestilakomen. Slovencem je znan po spisih priobčenih v Danici, v Edinosti itd; Kraševcem je znan, ker je njih domačin, bil župnik v Rodiku in tudi zdaj biva sredi mej njimi; poslušalcem svojim je pa znan kot dober in tehten govornik. Tega moža prosilo je več gospodov iz Gorice in s Krasa, naj prevzame on kandidaturo. Branil se je dolgo časa. Tudi se ne bi udal, ako bi ga ne prepričali, da je to storiti dolžan, ako neče škodovati naši stvari.

Vsak pač lahko razume, da se možu, ki se ne sili, veliko lažje zaupa, kakor takemu, ki se povsod uriva, katerega cilj in konec je „ego“. Res je, da g. Sila ni hodil veliko okolu, se ni kazal, tudi morda ni toliko poznan, kakor bi bil lahko, ako bi hotel. Dosti je, da ga poznajo možje, katere pozna ne le Kras, temveč tudi širja naša domovina kot može; če ga priporočajo ti, dolžnost naša je, da jim verujemo in jih tudi ubogamo. Po celem Krasu znanega g. Suca so že večkrat prosili, naj bode on zastopnik Kraševcev v deželnem zboru. Branil se je zmirom in tudi zdaj se je izrazil odločno, da je popolnoma zadovoljen s kandidaturo g. Sile, da je on že prej mislil tega moža ljudstvu priporočati.

Tudi goriški volilni odbor, kateremu so želje Kraševcev znane, namerava g. Silo proglasiti kandidata kmetičkih občin na Krasu. Predsednik tega odbora je g. dr. Tonkli. Kraševci, poznate tega moža! Veste, da ta mož ni zamudil nobene priložnosti v državnem zboru, da je zmirom in povsod, kjer koli je bilo umestno, močno povzdignil svoj glas, potegoval se za vas in za pravice, katere bi morale biti vaše po božjem in naturnem pravu. Če vam vsega ni pridobil, kar je vam z Dunaja prinesli hotel, vedite, da so temu krivi volkovi, ki bivajo mej vami v ovčjih oblekah, se vam laskajo in govore, da so vaši prijatelji, da skrbé za blagor ljudstva in napredek naroda. V resnici pa skrbé le za svoj napredek in lestvo, po kateri hočejo plezati, držite vi. Ko pa dospó do zaželjenega cilja, lestve več ne rabijo; vi boste imeli trud in sramoto jo odstraniti, ali pa jo pristaviti zopet drugemu, katerega bode mikalo hoditi nad vašimi glavami. Da Kraševci, ne le Kraševci, tudi ne samo Goriški Slovenci, Slovenci sploh: če bi mi mej nami taci h lizunov ne imeli, pridobitve njegove bi bile nam drugačne, kakor so.

Mislím, da je že dosti velik in dolg dan, če hočete le poznati vaše prijatelje. Če jih pa poznate in če ste prepričani, da vam hočejo le vaše dobro, ali ni potem vaša sveta dolžnost, da se tudi vi obnašate njim nasproti, kakor zahteva prijateljstvo

in spoštovanje? To pa skazete, če jim zaupate, če jih ubogate. Zeleti je le, da bi gospod doktor prišel jedenkrat osebno na Kras, da bi se sam prepričal, da znamo ceniti njegove zasluge; pri tej priložnosti bi tudi g. Sila razvil svoj program. Kakšen program? Kdor pozna g. Silo, pozna tudi njegovo geslo. Da je versko njegovo stališče katoliško, pač ni nič napake; saj so vsi Kraševci katoličani. Pri narodnih vprašanjih potegoval se bo odličen narodnjak za pravice, katere so nam bile kratene po krivici. Gospodarske (gmotne) kraške razmere so mu tudi znane. Dobro ve, da je doklad pri davkih preveč; da nobeno glavarstvo z njimi ni tako obloženo; da se na Krasu mora marsikaj storiti, da pride vinski pridelek v boljšo veljavo in da kmetije ne pridejo v nič. Pa poreče jeden ali drugi: Pa je duhoven, ni kmet. Mislite res, da samo tisti ve, kaj je kmetu treba, ki ima pikon v roki? Ali ni on sin kmetičkih starišev, ali ne živi mej vami? Ali ne veste, da če kmetu primanjkuje, da tudi duhoven ne živi v obilnosti? Ali neso vaše reve tudi njegove bede? Je kaka sramota, če je vaš zastopnik duhovskega stanu? Ali si ne želi marsikateri oče videti svojega sina duhovna, si ne štejete v čast mej sorodniki imeti duhovna, ali ne žalujete kakor sirote, če je vaša duhovnja zapuščena? Je li morda večja čast, če je poslanec človek, ki se iz duhovnov norčuje? Morda je vam neznano, da se imamo ravno duhovnom v prvi vrsti zahvaliti, ker so oni skrbeli, da se je ohranila naša narodnost? Ali neso bili duhovni in so še zdaj učitelji ljudstva ne le v verskih, temveč tudi v gmotnih stvareh?

Sploh se pa tu ne godi za osebo in stan, temveč za stvar. Res, če bi se morda kak drugi oglasil, bil bi nekaterim tudi ljub. Ker pa tega ni noben storil, dolžnost je volilcev, da združijo vsi svoje glasove za g. Silo; to zahteva od njih disciplina, ki ravno terja, da v volilnem boji stoje vsi ko jeden mož in s tem pokažejo svojo narodno prepričanje in politično svojo zrelost. Dolžnost in sveta dolžnost tistih mož pa, ki so morda vse jedno mislili kandidirati, katerim bi morda ne bilo neljubo, ako bi postali deželni poslanci, njih dolžnost pa je, tiste volilce, ki so mislili za nje glešovati, pregovoriti, da glasujejo za kandidata od volilnega odbora priporočenega. To zahteva od njih narodnost in poštenje, če jim narodnost ni zadnja briga, če jim neso lepe besede, katere so že večkrat izustiti, le prazne čenče.

Ako bi tako ne storili, pokazali bi, da jim je boli pri srci njih čestilakomnost, nego narodnost. Bi pa potem narod take k svojim prišteval? Bi jih ne imenoval rajše odpadnike? Gotovo si pa ne žele tega imena, in bi ga ne hoteli slišati iz ust nijednega in reči nobenemu. Vsi zavedni narodni možje na Goriškem sploh glasovati bodo morali za kandidate, katere bo volilni odbor proglasil. Potem bomo videli, kar so gledali i Kranjci pri volitvah v državni zbor in v ljubljanski mestni zastop, — kaj da premore disciplina pri volitvah. Potem bomo tudi mi imeli zastopnike, ki ne bodo kimali kakor marionete, ne plesali po taktu piskajočih eksclenc, temveč imeli bomo značajne zastopnike zavednega naroda.

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Včerajšnja številka našega lista zaplenilo je državno pravdnštvo zaradi dopisa „Z Dolenjskega“, v katerem je bil govor o g. Thomann-u, c. kr. pristavu v Radečah.

— (Zasluzeno odlikovanje.) Mestni zbor ljubljanski je v predvčerajšnji seji jednoglasno sklenil, da se vodi prve mestne šole, g. Andreju Pra-protnik-u, povodom njegovega 25 letnega izvrstnega službovanja, v priznanje njegovega odličnega delovanja, po predlogu g. Klein-a podeli ljubljansko meščanstvo brez taks, na predlog šolskega odseka, v čegar imenu poroča g. profesor Šuk'je, pa, da se mu dosedanja letna službena doklada poviša od 100 gld. na 200 gld. in na predlog gosp. Goršič-a, da se mu nakloni častna remuneracija 200 gld., da si zboljša pri službovanji pokvarjeno zdravje.

— (F. Z. M. baron Khun) pride danes zvečer ob 1/2 10 uri z gorenjskim vlakom s Predila v Ljubljano in boče v petek zjutraj ogledal tukajšnje vojaštvo. Na Predilu bilo je pretekle dni pod njegovim nadzorstvom poskusno streljanje s topovi, ki so nastavljeni v novem železnem fortu, ki se da zasukati.

— (K volilnemu gibanju.) Pri volitvi volilnih mož v občinah Št. Vid nad Vipavo, Vrabče im Poddraga izvoljeni so v prvi: č. g. župnik Ivan Tomažič, g. Anton Žvanut in župan g. J. Žgur; na Vrabčah: č. g. župnik Jernej Primožič in župan gosp. Brajdič; v Poddragi č. g. beneficijar Janez Pogačnik, koji volilni može bodo gotovo starega poslanca gosp. Matevža Lavrenčič-a volili.

— (In vender!) Znani notarski kandidat Karl Finschger, o čegar znanji slovenskega jezika, oziroma spričevalu znanja slovenščine smo že prav veliko pisali, imenovan je notarjem za Železno Kaplo v Koroški. Spričevalo o slovenščini mu je tedaj vender toliko pomoglo, da je dobil notarsko mesto mej Slovenci in žal — baš v Koroški.

— (Bazar za nemški Šulverein) hote napraviti prihodnji teden v kazinskih društvenih prostorih. Ljubljanske „germanke“ bodo prodajale na korist razširjenja nemške kulture šopke, sodo-vodo, malinovec, svinčnike itd.

— (Deželni odbor štajerski) stavlja je deželnemu zboru predlog, da se za trasiranje železnične proge mej južno železnico in Slatino dovoli 3500 gld.

— (Samomor — ka-li?) Včeraj zvečer ob 8. uri šel je mlad dijak v Ljubljano, korakal pogumno v sredo struge ter ondu nepremično stal v vodi, ki mu je segala jedva do pasa. Ker se ni znalo, kaj namerava, gledalo ga je nekoliko minut na stotine na obeh bregovih nabranega ljudstva. Naposled pa se je vender našla dvojica, ki sta šla v vodo in spravila na suho mladiča, ki je bil vsled krča ves trd, in katerega je — tako vsaj upamo — mrzla kopel spametovala.

— (Od D. M. v Polji) piše se nam danes: Včeraj se je v tukajšnji papirnici v Velčah prigočila nesreča. Deček, katic 15 let star, je šel pod mašino, ki reže papir, da bi jo osnažil. Kar nek delavec, dasi je vedel, da je deček spodaj, požene mašino, ki je dečka tako hudo udarila na glavo, da je pri tej priči bil mrtev. — Vodstva papirnice, ki je sedaj v prav dobrih rokah, pri tem ne zadene nobena krivda, kajti kriv je tukaj le dotični surovi in zanikrni delavec, kateri v tej fabriki gotovo več delal ne bo; vender pa bi morda ne bilo napačno, ko bi se z osebam, ki delajo pri mašinah, bolj strogo postopalo; posebno naj bi se na to gledalo, da bi se nikdo k delu ne pustil, kadar je pijan.

— (Tatvina.) Usmiljene sestre v hiralnici ljubljanske zapazile so te dni, da jim je nekdo izmed perila odnesel okoli osemsto rjuh. Kdo je spravil to veliko število perila v svojo mavho, še ni znano.

— (Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaji) ima v petek 1. junija svoje redno zborovanje s sledečim dnevnim redom: 1. Verificiranje zapisnika. 2. Poročilo odborovo. 3. Čitanje. 4. Slučajnosti. Lokale: Friedls Restaurant „zum alten Stubenthor“, I., Wollzeile 40, Souterrain. Začetek ob 1/2 8. uri zvečer. — V nedeljo 3. junija pa napravi „Slovenija“ skupen izlet z domačo zabavo v Mödling-Heiligenkreuz-Baden. — Zbirališče točno ob 7. uri zjutraj na južnem kolodvoru. — K temu izletu kakor tudi k zborovanju vabi najljubše odbor.

— (Razpisana) je služba pristava pri c. kr. deželni sodnji v Ljubljani. Prošnje do 14. junija.

— (Razpisana je služba) c. kr. okrajnega sodnika v Metliki. Prošnje do 14. junija t. l. predsedstvu c. kr. okrajne sodnje v Rudolfovom.

— (Razpisani sta službi) sodnika pri c. kr. okrajni sodnji v Vodnjanu in v Tolminu. Prošnje do 15. junija t. l. na predsedstvo okrajne sodnje v Rovinji, odnosno v Gorici.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Moskva 30. maja. Na včerajšnjem slovesnem plesu pri generalnem guvernerji bila sta car in carica dve uri ter plesala z Nadvojvodom in Nadvojvodinjo. Opoludne bil je vsprjem čestitujočih dam, popoldne napravil je car v odprtem vozu in brez spremstva kondolenčni obisk pri princu Albrechtu povodom smrti njegove matere. Iz istega uzroka odpovedal se je ples pri nemškem poslaniku.

Rim 30. maja. Trije izmed demonstrantov na Sciarra-trgu obsojeni so na jednoletno ječo in po 500 lir globe; drugi so nekrivim spoznani.

Kajiro 30. maja. Brezimna okrožnica naznanja, da obstoji patriotska zveza, katerej je smoter prepoditi tujce. O obletnici bombardovanja Aleksandrije pričakuje se kak pojav.

Lvov 29. maja. Pri deželnozbornih volitvah v kmetskih občinah zmagali so z malimi izjemami kandidati centralnega odbora. Rusinskih kandidatov izvoljenih je samo najmanj, izmed katerih je večina zmernega mišljenja. V primeri s prejšnjimi deželnimi zbori pridobili so Rusini štiri, izgubili pa osem sedežev.

Moskva 29. maja. Car vzprijel je danes dopoludne papeževga nuncija Vannutelli-ja. Car in carica vsprjemala sta potem čestitke prvih štirih dostojanstvenih razredov in vseh inostranih častnikov. — V hudej gnječi pri slavnostih udušile so se tri osebe.

Bukurešt 29. maja. Knez Ghika odpotoval je danes na svoje mesto v London. Domneva se, da ima seboj odgovor vlade na Granville-ovo noto glede Londonske pogodbe.

London 29. maja. Vlada odposlala je na Zjedinjene Države nujno zahtevanje, da se jej izroči vodja irskih teroristov Tynan, poznat kot „številka 1“.

Slavno uredništvo „Slovenskega Naroda“:

Moj govor pri shodu županov ljubljanske okolice dne 26. maja t. l., priobčen v št. 120, vašega cenjenega lista je tako pomajnkjiv, da nema nobene pravega pomena.

Da pa občinstvo pravi zapopadek mojega omenjenega govora izve, in o njem prav soditi zamore, prosim, v jedni prihodnjih številki priobčiti sledeči popravek.

Moj omenjeni govor glasi se bistveno tako: „Častiti župani! Ker je mej vami tu zbranimi več onih mož, ki so me vohli v deželni zbor, štejem si torej v dolžnost nekoliko spregovoriti o svojem delovanju v deželnem zboru.

Znano vam je, da so imeli nasprotniki naši večino v deželnem zboru, torej ni bilo mogoče ondu kaj doseči, če je bilo še tako utricno in potrebno. Le pri obravnavi gruntne davka ni bilo nasprotstva.

Po odstopu nekaterih gospodov iz deželne cenitvene komisije, če se ne motim leta 1874 ali 1875, izvolil me je deželni zbor v omenjeno komisijo. Po v začetku nastavljeni tarifi doseglo bi se bilo zmanjšanje gruntne davka le za katic 100.000 gld. Z našim prizadevanjem popravila se je tarifa tako, da je sedaj gruntni davek dežele naše zmanjšan več ko za 300.000 gld.

V reklamacijsko komisijo me ni volil deželni zbor, ampak volila me je vlada; ali vender nesem pozabil pri tem delovanju svojih volilcev in sploh kmetovalcev dežele naše, ker mi je bilo predobro znano, da so z gruntnim davkom preobložen. S tem smo dobili večino v reklamacijski komisiji, in dosegli smo marsikaj, kar bi sicer ne bilo mogoče.

Pri prejšnji (to je stari) meri povišal se je davek deželi naši okoli 145.000 gld., nasproti se je pa zmanjšal štajerski deželi okoli 145.000 gld. in Koroški okoli 143.000 gld. S sedanjim zmanjšanjem davka se je v deželi naši popravila prejšnja krivica.

Da pa davek v okraji okolice ljubljanske v primeri k drugim okrajem ni v jednakej meri zmanjšan, temu uzrok je obširno ljubljansko močvirje, ki je bilo pri prvi meri še puščava, sedaj je pa v obširnih legah spremenjeno v rodovitno zemljo, v njive in travnike, in je torej višje nego prej ocenjeno, in gre tudi več davka od njega. Več doseči ni bilo mogoče.

Delajo se pa priprave in pridejo na svetlo, da bode mogoče v prihodnje primerjati občino k občini, in ob svojem času popraviti to, kar je morebiti napačnega.

Če bodem voljen, sprejemem volitev, ako pa ne bom, bodem pa ravno tako delal na korist naroda našega, kakor sem delal že pred, predno sem bil voljen prvič v deželni zbor. Razsodba pa je v vaših rokah.“

S spoštovanjem

Luka Robič.

V Ljubljani, dne 29. maja 1883.

Poslano.

Iz Postojine 28. maja.

Na „Poslano“ izpod Nanosa v „Edinosti“ od 26. t. m. za danes le toliko odgovorim, da sem bil k volilnemu shodu v Postojino pismo in u-tno povabljen od odličnih volilcev, torej menim, da sem imel jednako pravico govoriti in glasovati, kakor gospod Nanos!

Kar sem pa pri tem shodu govoril, govoril sem iz prepričanja, katero sem si pridobil največ mej notranjskimi kmeti ali kmetovalci.

O tej skelečej rani na našem narodnem telesu bom, ko bomo edenkrat gospodarji v svojej hiši, brez večnih kandidatov, stvarno pisal.

Fr. P.

Javna zahvala.

Blagorodni gospod Martin Hočev var, imovnik reda železne krone III. vrste, posestnik itd. v Krškem, blagovolil je občini Velikolaške darovati sto goldinarjev za napravo gasilnega orodja.

Podpisani občinski odbor si šteje v dolžnost, častitemu gospodu darovatelju za ta blagodušni dar v imenu vse Velikolaške občine po javnem platu izreči najiskrenejšo zahvalo.

V Velikih Laščah 23. maja 1883.

Za občinski odbor:

Janez Tomšič s. r.,
župan.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gg. naročnike pa, katerim naročnina koncem meseca poteče, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravištvo „Slov. Naroda“.

Meteorologično poročilo.

(Pregled čez pretečeni teden.)

Barometer: Stanje barometrovo je bilo v pretečenem tednu srednje in le za 1.11 mm. višje, kot srednje stanje celega leta; znašalo je namreč 736.41 mm., ter bilo samo v soboto in nedeljo podnormalno. Najvišje, za 3.62 mm. nad normalom, je bilo srednje stanje v torek; najnižje, za 1.89 mm. pod normalom, v soboto; razloček mej maksimum in minimum srednjega stanja je tedaj znašal 5.51 mm. Stanje sploh je bilo 12krat nad-, 9k at pa podnormalno, in sicer najvišje, za 4.4 mm. nad normalom v sredo zjutraj; najnižje, za 2.90 mm. pod normalom, v soboto opoludne; razloček mej maksimum in minimum sploh je tedaj znašal 7.31 mm. Največji razloček v stanji jednega dne, za 3.17 mm., je imel ponedeljek; najmanjši, za 1.46 mm., torek.

Thermometer: Srednja temperatura pretečenega tedna je znašala + 16.3° C., to je za 8.7° C. nad normalom, ter je bila v ponedeljek, torek in sredo pod-, druge dni pa nadnormalna. Najvišja, za 4.8° C. nad normalom, je bila srednja temperatura v nedeljo; najnižja, za 5.2° C. pod normalom, v ponedeljek; razloček mej maksimum in minimum srednjega stanja je tedaj znašal 10° C. Stanje sploh je bilo 12krat nadnormalno, 1krat normalno, 8krat pa podnormalno; najvišje, za 10.8° C. nad normalom, v petek opoludne; najnižje, za 10.0° C. pod normalom, v ponedeljek zjutraj; razloček mej maksimum in minimum sploh je tedaj znašal 20.8° C. Največji razloček v stanji jednega dne, za 13.4° C., je imel petek; najmanjši, za 7.5° C., nedelja.

Vetrovi pretečenega tedna so bili precej močni, sicer pa tudi precej spremenljivi. Največkrat, 11krat, je bil „jugozahod“, 4krat „burja“, 2krat „zahod“, po 1krat pa „brezvetrije“, „vzhod“, „jugovzhod“ in „gorenjec“.

Nebo je bilo največkrat, 16krat, „popolnoma jasno“, 3krat „deloma jasno“, 2krat „oblačno“.

Vreme je bilo suho in stanovitno, ves teden je bil brez dežja.

Dunajska borza

dne 31. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78 gld. 20 kr.
Srebrna renta	78 „ 75 „
Zlata renta	98 „ 90 „
5% marcna renta	93 „ 20 „

Akcije narodne banke	838	—
Kreditne akcije	294	50
London	120	—
Srebro	—	51
Napol.	9	67
C. kr. cekini.	5	50
Nemške marke	58	75
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	119
Državne srečke iz l. 1864.	100	170
4% avstr. zlata renta, davka prosta.	98	90
Ogrska zlata renta 6%	120	40
" 4%	88	35
" papirna renta 5%	86	60
9% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	113
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	20
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	101	75
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	—
Kreditne srečke	100 gld.	170
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	112
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	215	50

Poslano.

(4—14)

GLAVNO SKLADIŠTE MATTONIJEVE iz GIESSSHÜBLER

najčistije lužne

KISELINE

poznate kas najbolje okrepljujuče piče,
I kas izkušnan lek proti trajnom kašlju plućevine I
želodca bolesti grkljana I proti mehurnim kataru,
kas I elastioh za (PASTILLEN)
probavilo

malasi se kod Hinke Mattonija (Karlovi vari u Českoj).

Hiša se prodaja

v Begunjah (per Rakek, Cerknica) s 4 sobami, kuhinjo, kletjo, vse obokano, krito z opeko; hlev za 9 parov, dva hleva, kašča, klet, kozole v tribo, 6 predelov, skedenj, kozole samec, 5 predelov, ves hrastov, poleg ceste iz Rakeka na sv. Vid nad Blokami. Vrt in prostor gori omenjenega poslopja meri 2310 □ metrov.

Kupci naj se ogledajo v Cerknici pri g. Franu Turšicu št. 68.

(365—2)

VIKTOR GLOBOČNIK,

ces. kr. notar v Zatičini,

naznanja, da je že odprl (366—1)

svojo pisarno.

Št. 8101.

(368—1)

Košnja v najem!

V ponedeljek 4. dan junija t. l. dopoldne ob 9. uri se bode košnja mestnih senožetij ob zagrebške velike cesti pod Rakovnikom, pri konjaču v Trnovem, pri kolezijskem mahu in dveh senožetij pod gradom Tivoli — po očitnej dražbi za l. 1883 kosoma v najem oddajala.

Dražba se bo pričela ob 9. uri dopoldne na senožetij pod Rakovnikom, kamor se najemniki vabijo, in se bo po zgoraj omenjeni visti nadaljevala na drugih senožetij.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 29. maja 1883.

Župan: Grasselli.

Povodom šeststoletnice

priporoča se udano podpisani
v izdelovanje raznovrstnih

lampijonov

in
tulip

za slovesno razsvetljavo ob prihodu Nj. Veličanstva presvetlega cesarja. Izdelujejo se po najnovejšem načinu, varno proti ognju in po najnižjih cenah v vseh narodnih barvah; in sicer lampijoni po 30 do 40 kr.; tulipe po 70 kr. do 1 gold. — Tudi se vzprijemajo naročila na razne transparente.

Ivan Dergesa,

izdelovalec lampijonov, Gradišče št. 16,
v Ljubljani.

(358—2)

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

K priliki 600 letnice!

Doprsne kipe

Njiju Veličanstev cesarja in cesarice

izdelujem jako fino in ceno iz gipsa, proti posebnej želji tudi iz mramornega cementa. — Naročila pri meni in pri g. Franu Kollmann-u v Ljubljani.

Matija Ozbič,

kipar v Kamniku.

(370—1)

Usojam si p. n. občinstvu ponižno naznanjati, da imam v prodajalnici

Terček & Nekrep,

na Mestnem trgu št. 10 v Ljubljani,

dobro asortirano zalogo krasnih in dobrih

osobito kmetijske vozove (bagerle), na pol zadlane vozove itd. in prodajem jih po prav nizkih cenah. Naročila vozov vsake vrste se sprejemajo in dajejo naznanila o cenah ravno tam. Za dobro in čedno blago se daje popolno poročilo.

Priporočam se v obila naročevanja.

Spoštovanjem

Fran Šiška,

kovaški mojster v Hrastju.

(335—4)

Umetne

(234—14)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradeckjevega mostu, I. nadstropje.

Vzpomladno čiščenje krvi

s svetovno slavnim pristnim

Pagliano - sirupom.

V steklenicah po 1 gld. 20 kr. dobiva se pristno samo pri

(291—2)

G. Piccoli-ji,

lekarji „pri angelji“, v Ljubljani, na Dunajski cesti.

sinato iz Italije.

Tuji:

29. maja.

Pri Slonu: Gleim z Dunaja.

Sanon iz Trsta. — Heiman iz

Berolina.

Pri Mateli: Kriger z Dunaja.

Hoernan iz Trsta. — Paschek z

J. J. Naglas v Ljubljani

na Turjaškem trgu št. 7

se priporoča v izdelovanje vseh

dekoracij po oknih in hišnih pročeljih,

ki bodo potrebna ob navzočnosti Nj. Veličanstva presvetlega cesarja, kakor tudi za pripravo zastav vseh velikostij, grbov, lampijonov itd. po najnižjih cenah.

Da se zamore jamčiti za pravočasno prireditev, prosi se, da se naročila izvedo vsaj do 15. junija.

(289—9)

Zlata medalja.

Janez Mathian v Ljubljani.

Zlata medalja.

Za svečanosti o priliki navzočnosti Nj. Veličanstva presvetlega cesarja, priporočam se slavnemu občinstvu za izdelovanje raznih

dekoracij

v Ljubljani in drugod po deželi.

Da se v pravem času izvrše naročena dela, prosi se, da se naroče kakor hitro mogoče.

Z odličnim spoštovanjem

Janez Mathian.

(331—4)

Rogaška Slatina.

Spodnje Štajersko.

Južno žel. postaja: Poljčane.

Glasovite kisline z glavberjevo soljo, gorko podalpinsko obnebe, slatina, železne kope, zdravilnica z mrzlo vodo. Glavno označenje: bolečni prebavilnih organov. Krasni izleti, topliški salon, godba, koncerti, tombola itd. itd. Prospekti grati. Stanovanje in voda naj se naroča pri vodstvu.

(110—4)

Rimski vrelec (Römerquelle)

(planinski Giesshübler).

Najčistejša alkalična slatina, jako peneča se, zelo okusna, katera nikdar ne počrni vina, t. j. ona je popolnem prosta žveplenokisle soli.

Vedno uspešna pri slabem ali pa motenem prebavljenju, črevesnem kataru, kašlju, boleznih v obistih, mehurji in pri ženskih bolih.

Neprecenljiva v svojem blagodejnem učinku pri slabih, otrocih, starih in zlati žili.

Razpošilja se v zabojih po 100 polliterskih ali pa 100 literskih steklenic.

Cena polliterske steklenice v Ljubljani 14 novcev.

Oskrbništvo vrelca

Prevali na Koroškem.

Naš disponent je ljubljanska firma A. Hartmann, katera prodaja tudi količine, počeni od 10 steklenic.

Restavratör g. Ehrfeld (Hôtel Elephant) in pivovarnik in gostilničar g. J. Auer v Ljubljani imata vedno to izvrstno vodo na razpolaganje.

(350—3)

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživljajoče, zapreči pokondanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Salicilni zobni prašek,

splošno priljubljen, vpliva zelo oživljajoče in napravi zobe blesteče bele, à 30 kr.

! Najnovejšo spričalo. !

Vaše blagorodje!

Mnogo let vporabljam Vašo salicilno ustno vodo in salicilni zobni prašek z izvrstnim vspehom in priporočati ja morem vsakemu najtopleje. Pošljite zopet od vsakega 3 steklenice.

Spoštovanjem

(39—11) Anton Slama, župnik.

Vsa navedena sredstva ima vedno pri roki v zalogi in jih razpošilja proti poštnemu povzetju

lekarna „pri samorogu“,

v Ljubljani, Mestni trg št. 4.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.